

Vlaams
Parlement

stuk **2317** (2013-2014) – Nr. 2
ingediend op 24 januari 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de Kaderconventie
van de Raad van Europa
over de bijdrage van cultureel erfgoed
aan de samenleving,
opgemaakt in Faro op 27 oktober 2005
en ondertekend op 25 juni 2012

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door mevrouw Mia De Vits

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Ward Kennes, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marijke Dillen, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Jan Roegiers;
de heren Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heer Lode Ceyskens, mevrouw Cindy Franssen, de heren Peter Van Rompuy, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Fatma Pehlivan;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

2317 (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking behandelde op 21 januari 2014 het ontwerp van decreet houdende instemming met de Kaderconventie van de Raad van Europa over de bijdrage van cultureel erfgoed aan de samenleving, opgemaakt in Faro op 27 oktober 2005 en ondertekend op 25 juni 2012.

1. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Minister *Joke Schauvliege* zegt dat de kaderconventie waar het hier om gaat, formeel gezien haar oorsprong vindt in de werkzaamheden van de Raad van Europa op het vlak van erfgoed, identiteit en diversiteit. De kaderconventie werd op 13 oktober 2005 aangenomen door het Comité van Ministers en ter beschikking gesteld voor ondertekening in Faro (Portugal) op 27 oktober 2005. Ze trad in werking op 1 juni 2011, nadat aan de voorwaarde was voldaan van ratificatie door tien lidstaten. Op dit moment hebben eenentwintig lidstaten de conventie ondertekend en veertien daarvan hebben ze intussen ook al geratificeerd.

De Vlaamse Regering gaf op 11 december 2009 haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende instemming met deze kaderconventie, na een gecoördineerd positief advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO) en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV) en een eveneens positief advies van de Raad van State. Op 25 juni 2012 werd de kaderconventie ondertekend door de federale vertegenwoordiger en de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering. Op 29 maart 2013 werd het instemmingsdecreet vervolgens definitief goedgekeurd en op 16 december 2013 werd het bij het Vlaams Parlement ingediend.

Inhoud van de kaderconventie

Deze kaderconventie is door de Raad van Europa opgesteld om de erkenning van de bijdrage van het cultureel erfgoed aan de samenleving extra te stimuleren. Een kaderconventie is een bijzonder type van verdrag en stelt een aantal algemene principes voorop. Individueel krijgen geen bijkomende rechten zonder extra wetgevende initiatieven van de betrokken lidstaat. Ze beïnvloedt niet de toepasbaarheid van specifiekere verdragen.

De voorliggende kaderconventie is gebaseerd op het idee dat elke mens het recht heeft om deel te nemen aan het culturele leven en daarom recht heeft op kennis van en betrokkenheid bij het erfgoed. De focus ligt derhalve meer op de betekenis van erfgoed en de discussie over hoe erfgoed kan worden gebruikt. Het gaat vooral over een nieuwe manier van denken over de waarde die cultureel erfgoed kan hebben. De voorliggende conventie gaat verder dan de afspraken die bij eerdere conventies zijn gemaakt, in het bijzonder hanteert ze een bredere definitie van het cultureel erfgoed en wordt, naast het onroerend, ook het roerend en immaterieel cultureel erfgoed bedoeld. Ze beschrijft eveneens waarom en voor wie de zorg voor erfgoed belangrijk is en in welke mate die bijdraagt tot de cohesie van de samenleving. Daarnaast lanceert zij het nieuwe begrip van de erfgoedgemeenschap, een gemeenschap die bestaat uit organisaties en personen die een bijzondere waarde hechten aan het cultureel erfgoed of specifieke aspecten daarvan.

De kaderconventie stelt erfgoed voor als een bron voor menselijke ontwikkeling, de bescherming van culturele diversiteit en de bevordering van een interculturele dialoog en als een onderdeel van het economische ontwikkelingsmodel dat gebaseerd is op de principes van het duurzame gebruik van hulpbronnen.

De partijen verbinden zich tot een vijftal engagementen:

- verzekeren dat iedereen het recht heeft om te genieten van cultureel erfgoed;
- een geïntegreerde aanpak promoten voor beleidsprogramma's met betrekking tot culturele, biologische, geologische en landschappelijke diversiteit, om een evenwicht tussen deze elementen te bereiken;
- de toegang tot het erfgoed verbeteren;
- het publiek informeren over de doeleinden en implementatie van de conventie;
- samenwerken met andere partijen en via de Raad van Europa.

Belang voor Vlaanderen

De minister merkt op dat Vlaanderen zeer vooruitstrevend is geweest: de principes van de kaderconventie zijn inmiddels al in zeven decreten terug te vinden: het Monumentendecreet, het Archeologiedecreet, het Landschapszorgdecreet, het Onroerenderfgoeddecreet, het Varenderfgoeddecreet, het Topstukkendecreet en het Cultureel-erfgoeddecreet. Het beleid zal dan ook niet drastisch moeten worden gewijzigd en er zullen ook geen omzettingen meer moeten gebeuren. Het is niettemin belangrijk dat deze kaderconventie werd gesloten en de minister hoopt dan ook dat het ontwerp van instemmingsdecreet zal worden goedgekeurd.

2. Bespreking

De heer *Karim Van Overmeire* zegt dat hij dit ontwerp van decreet met overtuiging zal goedkeuren. Het is positief dat Vlaanderen op dit gebied vooruitstrevend is geweest. In het gezamenlijk advies van de SARC, de SARO en de SARiV wordt echter onder meer opgemerkt: “De raden stellen vast dat de procedure zeer lang geduurd heeft. De redenen hiertoe zijn onduidelijk.”. Weet de minister wat de verklaring daarvan is? Gaat het hier om een structureel probleem, waarvoor met het oog op de toekomst een oplossing moet worden gezocht? Of is er iets anders aan de hand?

De heer *Bart Caron* wijst op het belang van de goedkeuring van deze kaderconventie. Het is belangrijk dat Vlaanderen zich hierin inschrijft, maar het is inderdaad een spijtige zaak dat de procedure zo lang heeft aangesleept. In de sector wordt, onder meer door het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed FARO, vaak naar deze conventie verwezen als een hoeksteen van het beleid. Wat het lange aanslepen van de procedure betreft, blijkt dit land echter niet tot de goede leerlingen te behoren.

De heer *Johan Verstreken* beaamt dat een aantal procedures sneller zouden kunnen verlopen. Die vaststelling moet hij echter ook geregeld doen in het Federale Parlement. Wat deze kaderconventie betreft, behoort België zijns inziens nog tot de betere leerlingen in Europa. Zoals de minister al aangaf, is Vlaanderen hier vooruitstrevend geweest.

Ook mevrouw *Mia De Vits* betreurt dat vaak moet worden vastgesteld dat het zeer lang, soms zelfs vijf à zes jaar, duurt tot de teksten aan het parlement worden voorgelegd. Het zou een goede zaak zijn als daar iets aan kan worden gedaan.

Minister *Joke Schauvliege* stipt aan dat in dit geval ook de aanslepende onderhandelingen over de federale regeringsvorming een rol hebben gespeeld. Het is uiteraard jammer dat de procedure zo lang heeft aangesleept, maar Vlaanderen is ondertussen niet bij de pakken blijven zitten. Het steunpunt FARO levert uitstekend werk inzake immaterieel cultureel erfgoed en, zoals ook al aangegeven bij de toelichting, zijn al veel zaken omgezet op basis van de beschikbare teksten. Er is dus niet gewacht tot alles volledig geformaliseerd is en dat wijst er ook op dat het Vlaanderen menens is met het cultureelerfgoedbeleid.

De heer *Karim Van Overmeire* zegt voor alle duidelijkheid dat zijn opmerking niet als een uiting van kritiek mag worden gezien. Het ging om de bekommernis dat Vlaanderen zijn verantwoordelijkheden op internationaal vlak op een efficiënte manier moet opnemen. Omzetten van wat is afgesproken is één zaak – en Vlaanderen is daar blijkbaar een koploper – maar een andere zaak is het feit dat het vaak jaren duurt tot een dossier het parlement bereikt. De vraag is dan wat het traject is gedurende die jaren. In het parlement is de procedure normaliter op enkele weken afgerond. Het probleem situeert zich dus elders en er zal moeten worden nagegaan of daar structureel iets aan kan worden gedaan.

2. Stemmingen

2.1. *Artikelsgewijze stemming*

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

2.2. *Stemming over het geheel*

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de Kaderconventie van de Raad van Europa over de bijdrage van cultureel erfgoed aan de samenleving, opgemaakt in Faro op 27 oktober 2005 en ondertekend op 25 juni 2012, wordt eveneens eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Mia DE VITS,
verslaggever